

Programmet Ett Europa för medborgarna

Justitiedepartementet

2012-01-03

Dokumentbeteckning

COM(2011)884

Förslag till rådets förordning om inrättande för perioden 2014-2020 programmet "Ett Europa för medborgarna"

Sammanfattning

Kommissionens förslag att inrätta programmet Ett Europa för medborgarna ingår som en del i kommissionens förslag på det rättsliga området i EU:s fleråriga budgetram för perioden 2014-2020. Programmet bygger på det nuvarande programmet Ett Europa för medborgarna (2007-2013). Den sammanlagda budgeten för hela sjuårsperioden för det nya programmet föreslås bli 229 miljoner euro i 2011 års penningvärde.

Kommissionens övergripande syfte med det nya programmet är att öka kunskapen om Europeiska unionen och främja medborgarengagemang. Kommissionen framhåller vikten av att skapa större möjligheter för det civila samhället att delta i utformningen av EU:s politik, skapa stödstrukturer så att resultaten av debatter kanaliseras till beslutsfattare på relevant nivå samt att skapa nya möjligheter för den enskilda medborgaren att delta i debatter och diskussioner om EU-frågor.

Regeringen välkomnar förslaget huvudsakliga inriktning.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Kommissionen presenterade den 29 juni 2011 ett förslag till EU:s fleråriga budgetram för perioden 2014-2020 (se faktapromemoria 2010/FPM143 Den fleråriga budgetramen 2014-2020 och systemet för egna medel). Kommissionens förslag har under hösten 2011 följts av förslag till lagstiftning på enskilda politikområden. Förhandlingarna om dessa så kallade sektorsförslag sker i respektive rådskonstellation.

Kommissionens förslag om inrättandet av programmet Ett Europa för medborgarna 2014-2020 presenterades den 14 december 2011. Förslaget hänvisar till artikel 11 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) enligt vilken EU:s institutioner ska ge medborgarna och de representativa sammanslutningarna möjlighet att ge uttryck för och offentligt diskutera sina åsikter på alla unionens åtgärdsområden. I samma artikel talas det om institutionernas skyldighet att föra en öppen, tydlig och regelbunden dialog med det civila samhället, om kommissionens skyldighet att ha ett omfattande samråd med intressenter samt om Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 211/2011 om medborgarinitiativet. Artikel 1 innehåller nya möjligheter till deltagardemokrati med bl.a. det s.k. medborgarinitiativet som en central del.

1.2 Förslagets innehåll

Programmets övergripande syfte är att öka kunskapen om Europeiska unionen och främja medborgarengagemang. Två programområden föreslås.

1. Stärka hågkomsten och öka kunskaperna om unionens historia, identitet och syfte genom att stimulera till debatt, reflektion och kontaktnät.

2. Uppmuntra medborgarnas demokratiska delaktighet och engagemang på unionsnivå genom att öka deras kunskaper om unionens politiska process och skapa förutsättningar för engagemang och frivilligarbete på unionsnivå.

2011/12:FPM104

Programmet föreslås omfatta en rad olika insatser, bl.a. möten, debatter och andra kontakter med medborgarna om medborgarskapsfrågor, evenemang på unionsnivå, initiativ som reflekterar över avgörande ögonblick i Europas historia, initiativ för att öka kunskaperna om unionens institutioner och deras funktion samt debatter om europeiska politiska frågor i syfte att stimulera alla delar av samhällslivet.

Programmet föreslås vara öppet för alla intressenter som främjar europeisk integration, särskilt lokala myndigheter och organisationer, organisationer för forskning om europeisk politik (t.ex. tankesmedjor), medborgargrupper och det civila samhällets övriga organisationer (t.ex. överlevandeföreningar) samt utbildnings- och forskningsinstitutioner.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Ingen påverkan på svenska regler förutses.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget om programmet Ett Europa för medborgarna 2014-2020 utgör en av delarna i kommissionens förslag till flerårig budgetram för perioden

2014-2020. Kommissionens totala förslag till flerårig budgetram innebär en ökning med sju procent, vilket skulle medföra en höjning av den svenska EU-avgiften med ca 10 miljarder kronor per år som en direkt följd av den ökade åtagandenivån och de minskade rabatterna på EU-avgiften samt av lågt genomförande och utestående åtaganden från innevarande budgetram.

Budgeten för programmet Ett Europa för medborgarna föreslås uppgå till 229 miljoner euro för hela budgetperioden.

Genomförandet av programmet Ett Europa för medborgarna beräknas inte få några budgetära konsekvenser i den nationella budgeten.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen anser att det är positivt att kommissionen lämnat förslag som syftar till att öka kunskapen om unionen och uppmuntra medborgarnas demokratiska delaktighet.

Regeringen välkomnar således förslagets inriktning.

Regeringen tycker det är bra att kommissionen avser förenkla administrationen och förvaltningen och främja ett effektivt och resultatinriktat genomförande av programmet. Procedurerna för medfinansiering av projekt ska förbättras och förenklas.

Regeringen anser att det är angeläget att det nya programmet genomförs på sådant sätt att den kunskap och kompetens som byggts upp inom och genom tidigare program tas tillvara.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

När programmet för första gången gavs en övergripande presentation i rådsarbetsgruppen för kulturfrågor (CAC) den 17 januari 2012 uttalade en övervägande majoritet av medlemsstaterna sig positivt till den ökade tydligheten och större fokuseringen som förslaget innebär.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte remitterats.

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Rättslig grund för programmet är artikel 352 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Förordningen beslutas av rådet, med enhällighet, efter godkännande av Europaparlamentet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen anför att det måste ställas lämpliga resurser till förfogande för att uppfylla skyldigheterna i artikel 11 i EU-fördraget. Programmet Ett Europa för medborgarna 2014-2020 är en sådan resurs. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 211/2011 om medborgarinitiativet är en annan. Kommissionen framhåller att målet med förordningen om programmet Ett Europa för medborgarna inte kan uppnås i tillräcklig grad av enbart medlemsstaterna utan kan med tanke på de gränsöverskridande, multilaterala inslagen i programmets insatser och åtgärder bättre uppnås på EU-nivå. Förslaget går inte utöver det minimum som krävs för att uppnå det uppsatta målet på europeisk nivå och vad som är nödvändigt för det ändamålet.

Regeringen finner inte anledning att göra någon annan bedömning än den kommissionen gjort.

4. Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Den övergripande förhandlingen om den fleråriga budgetramen fortsätter i den särskilda Friends of the Presidency-gruppen.

Förhandlingarna om förordningen för programmet Ett Europa för medborgarna 2014-2020 kommer att ske i rådsarbetsgruppen för kulturfrågor (CAC).

4.2 Fackuttryck/termer